

Hospodaření s vodou v regionu vodárenské nádrže Švihov

Péče o vodu a půdoochranná opatření v Kraji Vysočina

Martin Hyský

radní Kraje Vysočina pro oblast lesního a vodního
hospodářství, zemědělství a životního prostředí

telefon: 739 587 663

e-mail: hysky.m@kr-vysocina.cz

- Sídelní roztržitost Kraje Vysočina – 704 obcí
- Na veřejnou kanalizaci ukončenou ČOV napojeno **76,8 % obyvatel kraje** (průměr ČR 80%)
- Na ČOV napojeno **25% obcí** Kraje Vysočina
- Dotační tituly Kraje Vysočina:
 - ✓ *grantový program Čistá voda (2017 – 9 mil. Kč)*
 - ✓ *Zásady ZK na poskytování dotací do infrastruktury vodovodů a kanalizací (2017 – 56 mil Kč)*
- Kraj Vysočina = **střecha** České republiky a pramenná oblast významných řek
- Zaměření podpory v oblasti ochrany vod na odvádění a čištění odpadních vod v obcích nacházejících se **v územích vyžadujících zvláštní ochranu**

- **Vodárenská nádrž Švihov** zásobárna pitné vody pro Prahu, část Středočeského kraje a Kraje Vysočina.
- 76,7 % povodí řeky Želivky leží na Vysočině, 18,5 % ve Středočeském kraji, 4,8 % v Jihočeském kraji
- Na kvalitu povrchové vody v nádrži má **rozhodující vliv veškerá činnost v jejím povodí.**
- Hlavní zdroje problémů:
 - ✓ *odtoky živin (fosfor, dusík)*
 - ✓ *erozní smyvy při vysokém zornění půdy*
 - ✓ *pesticidy a léky*
- **Podpora ochrany vod = priorita Kraje Vysočina**

Hospodaření s vodou v regionu vodárenské nádrže Švihov

- V letech 2015 a 2016 byl problém s dodávkou pitné vody **několik desítek obcí**, zejména na Pelhřimovsku
- **Obce napojené na skupinové vodovody** tj. na vodárenské nádrže jako významné zdroje povrchové vody **neměly** s dodávkou pitné vody **problémy**
- Kraj v roce 2015 zřídil na webu složku k problematice sucha: <http://www.kr-vysocina.cz/ochrana-pred-suchem/ds-303154/archiv=0&p1=65363>
- **Hejtman kraje** inicioval v roce 2016 **zřízení pracovní skupiny** k řešení problematiky sucha a nedostatku vody na území kraje. **Výstupy:**
 - ✓ *Metodický materiál – **Doporučení pro obce a obecní úřady** kraje k možnému postupu v případě nedostatku vody*
 - ✓ *Návrh **krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých opatření**, která by měla napomoci snížení dopadů sucha a nedostatku vody*
 - ✓ <http://www.kr-vysocina.cz/ochrana-pred-suchem/ds-303154/archiv=0&p1=65363>

Mezi priority Kraje Vysočina patří i šetrné hospodaření na zemědělské a lesní půdě

- Jedná se o **podporu smysluplných způsobů hospodaření** zejména na zemědělských ale také na lesních pozemcích v povodí, např.:
 - ✓ *používání bezorebných technologií*
 - ✓ *využívání melioračních zpevňujících dřevin*
 - ✓ *preference využívání přirozené obnovy lesa bez holosečí*
- Pilotní projekt **v oblasti půdo-ochranných technologií** na ŠS Humpolec:
 - ✓ *projekt česko – rakouské spolupráce od roku 2012*
 - ✓ *ověření možností šetrných způsobů setí erozně nebezpečných plodin (kukuřice) např. do stávajícího porostu nebo mulče ozimého žita s cílem omezit erozi na svažitéch zemědělských pozemcích*

Půdoochranné technologie – začali jsme v roce 2012 setí kukuřice do žita

Stav porostu 7. 7. 2012

Půdoochranné technologie 2013

setí kukuřice do vymrzlého podsevu 26. 4. 2013

Stav porostu 21. 6. 2013

Polní den 14.6.2014

- ✓ spolupráce s Výzkumným ústavem pícninářským, spol. s r.o. Troubsko
- ✓ lokalita Rohy u Budišova
- ✓ sledovaná plodina kukuřice

Sledování smyvů půdy včetně analýz půdních vzorků v Kraji Vysočina v roce 2015

- ✓ zadána studie Zemědělský výzkum, spol. s r.o. Troubsko
- ✓ sledovaná plodina kukuřice
- ✓ instalace kapes pro zachycování smyvu půdy
- ✓ závěr v roce 2015 nedošlo k žádné erozní události, studie nemohla být vyhodnocena

Rok 2015 – založen

Agroklastr Vysočina z.s.

- ✓ *založen mimo jiné za účelem koordinace a spolupráce zemědělských podniků s poradenskými a vědeckovýzkumnými organizacemi, které se budou kvalifikovaně účastnit procesu vytváření opatření na ochranu půdy a vodních zdrojů*

Memorandum

- Za účelem zajištění trvale udržitelné jakosti povrchové vody ve vodárenské nádrži Švihov bylo podepsáno **v roce 2008 memorandum**, bohužel však nedošlo k jeho naplnění. Účastníkem memoranda byla Čistá Želivka o.p.s., která měla být předkladatelem a nositelem aktivit, účastníkem však bohužel nebylo Povodí Vltavy, státní podnik jako správce povodí, většiny vodních toků v území i vlastní nádrže Švihov
- **Nové memorandum**, jehož účastníky jsou Kraj Vysočina, Středočeský kraj, hl. město Praha a Povodí Vltavy, státní podnik, **bylo podepsáno v říjnu 2014**. V memorandu je uvedeno, že pro dosažení cíle bude mimo jiné využívána platforma plánování v oblasti vod, zejména aktualizace Plánu dílčího povodí Dolní Vltavy, institut ochranných pásem vodárenské nádrže, možnosti realizace projektů z programového financování na období 2014 – 2020

Děkuji za pozornost

Martin Hyský

radní Kraje Vysočina pro oblast lesního, vodního
hospodářství a zemědělství a životního prostředí

telefon: 739 587 663

e-mail: hysky.m@kr-vysocina.cz

www.kr-vysocina.cz